

Lohkare

Lohjan seurakunnan tervehdys koteihin
Lojo församlings hälsning till hemmen

3.4.2019 ■ 1/2019

- Karjalohja
- Lohja
- Nummi
- Pusula
- Sammatti

**Yhteisvastuu 2019
tukee lasten ja
nuorten koulutusta
s. 3**

**Esittelyssä uusi
kanttorimme Atte
Tenkanen
s. 5**

**Sairaalapastori on
toivon välittäjä
s. 8**

Pää- kirjoitus

Kirsti!

Ensimmäisessä työpaikassani pappina tutustuin Kirstiin, hän oli perinteisen vanhan ajan tunnollinen diakoni. Kirsti jäi eläkkeelle ja lähtiessään hän totesi, että hän toteuttaa kaksi unelmaansa. Ensimmäinen oli maailmanympärysmatka ja toisesta hän kertoo vasta sitten, kun on sen toteuttanut.

Reilun vuoden päästä hän kertoi seurakunnan kerholaisille matkastaan, mutta ei puhua pukahtanut toisesta unelmastaan, kunnes noin reilu pari vuotta myöhemmin. Hän tuli käymään luonani kertoen, että nyt hänen toinen unelmansa on täyttynyt ja hän tahtoo kertoa siitä seurakunnan Keskiviikkokerholle.

Kerho alkoi ja Kirsti otti piilostaan ylioppilashatun laittaen sen päähänsä. Hän sai raikuvat aplodit. Hän kertoi lapsuudestaan ja lähteneensä sellaisista olosuhteista, ettei ollut mitään mahdollisuuksia opiskella pidemmälle. Se oli vaivannut häntä koko työuran ajan, hän päätti opiskella eläkevuosinaan.

Ajattelen Kirstiä, hänen onnistui toteuttaa unelmansa – lopultakin. Samalla ajattelen itseäni: kuinka onnekas olen, maailma koulutuksineen on ollut avoina. Kaikki eivät ole yhtä onnellisessa asemassa niin Suomessa kuin köyhissä maissa.

Yhteisvastuukeräys tuo esille, kuinka köyhien lasten määrä kasvaa sekä kotimaassamme että kehitysmaissa. Monien nuorten kohdalla unelmien ammatin on vaarassa jäädä haaveeksi, jos perheellä ei ole varaa maksaa opinnoista aiheutuvia kustannuksia. Koulutus parhaimmillaan ehkäisee köyhyyttä ja syrjäytymistä.

Osallistuthan Yhteisvastuukeräykseen? Se varmistaa paremman maailman monille tämän päivän Kirsteille ja mahdollisesti tulevaisuuden nobelistin – ehkä uuden rauhantekijän maailmaan.

H. K.

JUHANI KORTE
LOHJAN SEURAKUNNAN KIRKKOHERRA
JUHANIKORTE@EVL.FI

Sinä it-innostunut,
tästä suoraan
nettisivuille:

Hetki hiljaisuutta

Ristin juurella

sä ja epätoivossa näyttää kuolema voittavan. Kuoleman pimeydestä huolimatta voi jo nähdä Golgatan takaa sarastavan valon kajon.

Jeesuksen kärsimys ja ristinkuolema mahdollistavat meille uuden alun. Sillä Jeesuksen ristinkuoleman käsittämätön kärsimys sai ratkaisunsa ylösnousemuksen kautta. Jeesuksen mukana naulattiin ristille kaikki meidänkin synnit.

Pääsiäisyön messussa voimme riisua kirkkosalin mustasta, sytyttää taas kynttilät, pukea itsemme ja kirkon valkoiseen. Voimme iloita siitä, että kärsimyksestä ja kuolemasta kertova ristin merkki ja Jeesus ristillä, vaihtuvat voiton, toivon ja elämän merkiksi. Risti on pelastuksen ja ylösnousemuksen merkki!

Ota tuo elämän risti tänään käyttöösi, siunaa itsesi ristinmerkillä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Se on kuin pieni uskontunnustus, joka vakuuttaa, että kasteessa Jumala on liittänyt sinutkin Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen.

Piia Korpiaakko
Seurakuntapastori

Kyseessä on kuvio joka koostuu kahdesta viivasta, jotka leikkaavat toisensa 90 asteen kulmassa, niin että kumpikin viivoista ja-kaantuu kahteen osaan. Se on työpöydälläni tätä kirjoittaessa, nuorella ehkä kaulassa kesän konfirmaatiossa ja Lohjan Pyhän Laurin kirkossa se on näyttävästi kirkon etuosassa. Kyseessä on risti, symboli, joka on jo ennen kristinuskon syntyä kuvannut olemassaolon perimmäisiä asioita. Nyt risti on kaikkien kristittyjen yhteinen tunnus. Sen pystypuu ja poikkipuu ilmaisevat Jumalan ja ihmisten, sekä taivaallisen ja maallisen kohtaamista.

Puhekielessä risti voi merkitä taakkaa, jota ihminen joutuu kantamaan elämässään. Pääsiäisen tapahtumien keskiössä, ristin todellinen sanoma vasta avautuu kaikessa suuruudessaan. Pitkäperjantaina, Jeesuksen elämä päättyi ristille. Tuossa kärsimykses-

Yhteisvastuu 2019 tukee lasten ja nuorten koulutusta

Lohjalla kerätystä tuotosta 20 % kohdennetaan vähävaraisten perheiden lasten koulunkäynnin mahdollistamiseen. Varat ohjataan nuorisokeskusten kautta opinto-ohjaajien avulla tukea tarvitseville, kertoo keräyksen koordinaattori Krista Kallio.

Vuoden 2019 yhteisvastuuvaroin tuetaan vähävaraisten lasten ja nuorten opiskelua avustamalla maksullisten opiskeluvälineiden hankinnassa. Ulkomailla yhteisvastuuvaroin autetaan katastrofien ja konfliktien aiheuttamissa hätätilanteissa pahiten kärsineitä ihmisiä, tänä vuonna erityisesti nuoria.

Koulu on kulu

Noin joka kymmenes lapsi Suomessa elää köyhässä perheessä. Suomalaisen lapsiperheköyhyyden taustalta löytyy ennen kaikkea alhainen ja riittämätön perusturvan taso. Perheen kokonaistulot eivät riitä kattamaan tavanomaisia arjen menoja esimerkiksi huoltajan pitkit-

tyneen työttömyyden tai sairauden takia. Perheen heikko taloudellinen tilanne voi olla merkittävä este nuorten jatkokoulutukselle.

Rahanpuute karsii koulutusvaihtoehtoja

Nuorisobarometrin 2017 mukaan 17 % tutkimukseen vastanneista kertoo joutuneensa karsimaan opiskeluvaihtoehtojaan rahanpuutteen vuoksi, 14 % valitsemaan koulutusta taloudellisin perustein ja 11 % viivyttämään valmistumistaan. Myös Pelastakaa Lapset ry:n Lapsen ääni 2018 -kyselyssä vähävaraisten perheiden lapsista lähes neljäsosa arvioi taloudellisten tekijöiden vaikuttaneen heidän mahdollisuuksiinsa käydä koulua. Jopa 40 % vastanneista kertoi koulussa jotakuta kiusatun siksi, ettei tällä ole ollut varaa teknisiin laitteisiin.

Suomen perustuslaki takaa perusopetuksen maksuttomuuden. Myös toisella asteella opetus on maksutonta, mutta lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoiden on itse hankittava oppikirjat, tietokone ym. opiskelutarvikkeet.

– Sinnikkäällä työllä Suomi pystyi luomaan yhteiskunnan, jossa opiskelu ja yhteiskunnallisen aseman parantaminen oli mahdollista. Tämä kehitys on kuitenkin pysähtynyt ja näyttää siltä, että jo vuonna 2030 Suomen korkeasti koulutetun työikäisen väestön osuus jää alle EU- ja OECD-maiden keskiarvon. Onko meillä tähän varaa? Entä millaisia elämäntilanteita se tarkoittaa elämänsä aloitteleville nuorille? lapsiasiavaltuutettu **Tuomas Kurttila** kysyy

Lähde: www.yhteisvastuu.fi

Suomessa koulutus on ilmaista, ja kenellä tahansa on tulotasosta riippumatta mahdollisuus koulutautua toivomaansa ammattiin. Nykytodellisuus kertoo kuitenkin toista. Peruskoulun jälkeisten jatko-opintojen kalleus voi nostaa tien pystyyn unelmien uralle.

Voit osallistua Yhteisvastuukeräykseen seurakunnan nettisivujen kautta www.lohjanseurakunta.fi, jolloin lahjoitetusta summasta 20 prosenttia kohdentuu lohjalaisten lasten ja nuorten hyväksi.

Lohjan seurakunnalla uudet verkkosivut

Siirryimme maaliskuun alussa Lukkariin, joka on seurakuntien tarpeisiin räätälöity verkkosivuston julkaisujärjestelmä.

Lukkarissa on mukana yli 200 seurakuntataloutta, 76 % kaikista seurakuntatalouksista. Lukkaria kehitetään edelleen seurakunnista tulevan palautteen perusteella.

Sen tekninen alusta on Liferay.

Päiväkerho on tavoitteellista kirkon varhaiskasvatusta. Päiväkerhossa painottuu leikin ilo ja lumo, lämmin kohtaaminen, sekä lapsilähtöinen, ikätason mukainen pedagoginen toiminta. Kuvat: Sanna Krook

Päiväkerhoihin ilmoittautuminen

Voit hakea syksyllä alkavaan mihin tahansa kerhoon asuinpaikastasi riippumatta. Kerhovuosi kestää elokuusta toukokuuhun. Noudattamme pääsääntöisesti koulujen syys- ja talviloma-aikoja. Kerhot alkavat viikolla 33. Ilmoittautumisaikaa on 30.4. saakka. Kerhopaikat vahvistetaan toukokuun loppuun mennessä.

Kerhoryhmät kokoontuvat 1-3 kertaa viikossa. Ryhmäkoko on päiväkerhossa kohtuullinen, enintään 14 lasta kahden ohjaajan kanssa. Päiväkerhojen toiminta perustuu Kirkon varhaiskasvatussuunnitelmaan, sekä kristilliseen arvomaailmaan: lapset kohdataan kerhossa sekä ainutlaatuisena yksilönä, että ryhmän jäsenenä. Päiväkerhon arkeen mahtuu leikin ja muun toiminnan ohessa hiljentymistä, yhdessä ihmettelyä, sekä tutustumista esim. raamatunkertomuksiin ja kristillisiin perinteisiin. <https://www.lohjanseurakunta.fi/lapsile-ja-lapsiperheille/paivakerhot>

Lisätiedustelut 044 328 4451 tai taina.mamia@evl.fi

Kesäkerhoissa uutuutena nyt myös kokkikerho

1.-2. -luokkalaisille tarkoitettu kokkikerho kokoontuu Mäntynummen seurakuntatalolla osoitteessa

Mäntynummentie 17, ma 3.6.-pe 16.6. Kokkikerhossa opetellaan valmistamaan erilaisia syötäviä moneen makuun. Osallistumismaksu kerhoon on 25€. Mukaan otetaan 20 lasta ja kerho toteutuu, jos ilmoittautuneita on määräaikaan mennessä 10. Ulkoilu ja liikkuminen kuuluvat myös päivän ohjelmaan. Kerho toimii ma-to klo 9-15 ja pe klo 9-14. Ilmoittautuminen on nyt käynnissä 20.5. saakka. Lisätiedot <https://www.lohjanseurakunta.fi/tule-mukaan/koululaiset/koululaisen-kesatoiminta>

Atte Tenkanen etsii messun syvempää sointia

-Aloitin työni innostuneena, sanoo Karjalohjan ja Sammatin uusi kanttori Atte Tenkanen. Vanhaa ja uutta musiikkia tunteva tohtorismies pohtii ikuisuuskysymystä: Miten saisi messun soimaan uudella tavalla, niin että se kutsuisi tämän ajan ihmisiä?

Atte Tenkanen aloitti työnsä maaliskuun alussa.

-Tulin erittäin innostuneena. Arvostan sitä, että minut valittiin monen hakijan joukosta, hän kertoo.

Atte Tenkanen, 53, tulee kasvavasta Turun Martin seurakunnasta, jonka väkiluku on nyt 20 000. Kymmenen vuoden aikana B-kanttori kiersi laajaa aluetta, joka ulottui saaristoon Hirvensaloon ja Kaksikertaan. Mikä sai hänet hakeutumaan Karjalohjalle ja Sammattiin, joissa seurakuntalaisia on yhteensä kolmisen tuhatta?

Turussa työtä ja ihmisiä oli paljon. Monipuolisella miehellä on laajat verkostot. Kun C-kanttori lähti, virkaa ei täytetty, koska vuonna 2012 alkoi keskustelu seurakuntayhtymän rakennemuutoksesta ja seurakuntien yhdistämisestä. Lopulta päädyttiin kirkollisveron nostoon, jonka jälkeen viime vuonna kirkkohallitus totesi isojen ja vauraiden

seurakuntien yhdistämisen perusteettomaksi. Pitkään jatkunut epävarmuus rasitti ja vaikutti suunnitelmiin, sijaiset vaihtuivat ja työt ruuhkautuivat ajoittain.

Toinen syy oli henkilökohtaisempi. Tenkasen isosta perheestä viisi lasta asuu Helsingissä ja kuudes on sinne muuttamassa. Turussa asuu vaimo Salla kahden nuorimman tyttärensä kanssa. Nyt Tenkanen on asettumassa puoliväliin, Lohjalle, Pyhän Laurin kirkon naapuriin poikansa Eliaksen kanssa.

Lohjalla on tuttuja ennestään. Äiti asuu Salossa.

-Pidän tästä seudusta. Karjalohjan kirkko on kaunis ja siinä on upea akustiikka. Sammatin kirkossa taas asetun aivan erilaiseen tilaan, Tenkanen toteaa.

Lönnrotia hän arvostaa siinä määrin, että siteerasi kansalliseepoksen kokoajaa musiikkitieteen väitöskirjassaan ja lahjoitti vastaväittäjälleen englanninkielisen Kalevalan.

Miksi ihmeessä kanttoriksi?

Atte Tenkanen osoittautuu hyvin oppineeksi mieheksi. Miten hänestä tuli kanttori, säveltäjä ja musiikin tutkija?

Hän kertoo varhaislapsuudestaan Helsingin Alppilassa ja kouluvuosista Keravalla. Musiikki tuli isommin elämään, kun hän aloitti yhdeksänuotiaana piano-opinnot Keski-Uusimaan musiikkiopistossa. Teoriaopettaja pyysi Attea mukaan seurakunnan lapsikuoroon.

-Vanhempani erosivat, kun olin 13-vuotias. Kirkosta ja sen ihmisistä tuli minulle entistä tärkeämpiä. Lauloin lapsikuorossa ja myöhemmin kanttori Pekka Laakkosen kirkkuorossa sekä kantaattikuorossa, jossa esitimme kymmeniä Bachin kantaatteja. Pekka asuu nykyään Lohjalla, ja olen häntä käynyt jo tervehtimässä.

Tenkasen vanhemmat eivät olleet erityisen uskonnollisia, joten suvulla riitti ihmettelemistä, kun nuori mies lähti Sibeliuksen Akatemiaan opiskelemaan kanttoriksi.

Yhtenä tekijänä vaikutti oman suvun historia. Tenkanen – Tengén – suvussa on paljon kanttoreita ja pappeja ja myös musiikin tutkijoita.

Vuonna 1992 Tenkanen valmistui musiikkitieteiden maisteriksi Sibelius Akatemiasta, mutta jatkoi työnsä ohella sävellyksen, musiikin teknologian ja gregoriaanisen laulun opintoja kahden vuoden ajan.

-Menin töihin Turun Mikaelin seurakuntaan. Meillä oli silloin jo kolme lasta. Kun erosin vuonna 1997, kaikki viisi lastamme asuivat aluksi kanssani, käytännön syistä. Silloin olin kanttorina Vehmaalla, Uudenkaupungin naapurissa. Minulla on aina ollut hyvät välit lasteni kanssa, Tenkanen kertoo ja luettelee pyynnöstä lastensa nimet ikäjärjestyksessä: Niilo, Tuomas, Aino, Maria, Eeva, Elias, Linnea ja nuorimpana 12-vuotias Ada.

Musiikkigeenit ovat periytyneet lapsille vahvasti.

-Isä osti minulle aikoinaan ylioppilaslajiksi Commodore -tietokoneen. En oikein ehtinyt siihen paneutua, mutta halusin tehdä sillä musiikkia, Tenkanen kertoo. Hänen toiveensa toteutui.

Vehmaalta työ vei Paattisille Turun seudulle. Turun yliopistossa valmistui vuonna 2010 väitöskirja, jossa Tenkanen kehitti tietokonepohjaisen musiikkianalyysimenetelmän.

-Oli vähällä, etten jäänyt yliopistoon. Mutta olen niin käytännön mies, että mieluummin teen mu-

siikkia kuin tutkin sitä ja palasin kirkkoon, Martin seurakuntaan.

Parikymmentä vuotta Tenkanen kirjoitti kaiken ohella musiikkikriittikkejä Turun Sanomiin.

Messu uusiksi

Tenkanen kertoo kiinnostavia tarinoita keskiaikaisista gregoriaanisista kokoelmista. Ne olisivat jutun aihe sinänsä. Häntä kiinnostaa myös Turun Maakunta-arkistossa säilytetty Karjalohjan Antifonarium vuodelta 1467.

Turussa Tenkanen lauloi vanhaa kirkkomusiikkia kahdessa kokoonpanossa, joista ainakin katolisen kirkon suojissa kokoontuvaa ekumeenista Schola Gregoriana Aboensista kuullaan toivottavasti Karjalohjalla.

Mustlahden virsilauluiltaan hän kiirehti Helsingin Saksalaisesta kirkosta, jossa modernia kirkkomusiikkia esitti Liturginen Ensemble Munkkivuori. Siihen kuuluvat Tenkasen lisäksi opiskelukaveri ja Lohjan kollega Harri Kerko sekä kanttori Senni Valtonen.

Taannoin Lappeenrannassa kanttoripäivillä Kerko ja Tenkanen miettivät taas kerran sitä, miksi messu ei vedä ihmisiä.

-Pyrimme kehittämään messua. Miten siitä saisi osallistuttavamman? Ortodoksisessa messussa musiikki kantaa melkein tauotta. Luterilaisessa kirkossa kuvat on raastettu seiniltä. Meillä on sanan kirkko, mutta maailma on täynnä sanoja ja julistusta. Sanotaan, että ihmiset maallistuvat, mutta sitä en usko, vaan kirkon pitäisi antaa vahvempaa ruokaa, kuten heprealaiskirjeessä sanotaan. Raamatun tekstiä ja elämyksiä, jotain syvempää ja samalla hienovireisempää, jota musiikki voi tarjota.

Tenkanen säveltää tietokoneella. Hän etsii algoritmeja kontrapunktiin yhdistelmiin, ja tietokone tuottaa yhdistelmiä, joita ei itse tulisi ajatelleeksikaan.

-Se on käyttömusiikkia kirkkoon. Kirkkokuorollekin olen tehnyt aika paljon liturgista musiikkia, se on ollut oma harrastukseni. Täällä on enemmän aikaa sävellystyölle ja kuorolle. Kuoron johtaminen on äärettömän vaativaa ja aikaa vievää.

-Suhdettani kirkkoon voisi kuvata viha-rakkaussuhteeksi. Olen lukeutunut paljon alkuseurakunnasta. Olen liberaali, joten olen kaikkialla vähän vieras, mutta tulen toimeen kaikkien kanssa. Kirkossa kuitenkin tunnen kuuluvani johonkin, ja sen ope-

tus on vaikuttanut elämäni lapsesta lähtien. Ehkä olen luonteeltani sellainen, että olen punaisten joukossa valkoinen ja valkoisten joukossa punainen. Turussa puolustan Helsinkiä ja Helsingissä Turkua, Tenkanen arvelee.

Nyt kanttori haluaa tutustua seurakuntiinsa ja paikallisiin perinteisiin. Konsertit jatkuvat.

-Lasten kanssa on käyty Päiväkummun kylpylässä. Odotan kesää. Haluan nähdä millaista täällä on silloin.

Teksti Liisa Mantere, kuvat Antti Kähönen

MONELTA NUORELTA JÄÄ KOULUT KÄYMÄTTÄ, KOSKA SIIHEN EI OLE VARAA.

**AUTA NUORI KOULUUN SUOMESSA
JA MAAILMAN KATASTROFIALUEILLA.
#TYHMÄVAIKÖYHÄ**

Keräyslupa RA/2017/795, voimassa 1.9.2017–31.8.2019, Manner-Suomi, myöntänyt Poliisihallitus 18.8.2017. Keräyslupa ALR 2018/4441, 1.9.2018 – 31.8.2019, Ahvenanmaa, myöntänyt Ålands landskapsregering 6.6.2018.

Pyhän sylissä -arkiretriitti

Pyhän sylissä -illat antavat mahdollisuuden pysähtyä ohjatusti hiljentyään arjen kiireiden keskellä. Tunnin kestävässä tilaisuudessa hiljaisuuden kanssa vuorottelevat hengelliset tekstit ja musiikki, jotka johdattavat levottoman mielen rauhoittumaan. Tilaisuuden aikana saat istua penkissä tai vaikka asettua makaamaan penkille. Jos haluat, voit ottaa mukaasi alustan, viltin tai tyynyn. Pyhän sylissä illat: **ke 17.4. ja to 9.5. klo 18-19** Lohjan Pyhän Laurin kirkossa. Illan vetäjänä toimii **Anna Kivinen**.

LOHJAN SEURAKUNTA[†]

Lastenhoito seurakuntakeskuksessa
päiväkerhon tiloissa klo 17.45-19.15.

Tule vapaaehtoiseksi!

Lohjan seurakunnan keittiötoimi etsii uusia vapaaehtoisia keittiön avustaviin töihin

Vapaaehtoistyö on kaikille avointa, omalla kotipaikkakunnalla tapahtuvaa hyvän mielen yhdessä tekemistä. Vapaaehtoiseksi voi ryhtyä kuka tahansa ja koska tahansa. Voit tehdä vapaaehtoistyötä silloin kun sinulle sopii, elämäntilanteeseesi sopivalla tavalla ja samalla tutustua uusiin ihmisiin! Seurakunta toivottaa sinut lämpimästi tervetulleeksi ja jos kiinnostuit, otathan yhteyttä niin jutellaan lisää.

Lohjan seurakunta keittiötoimi
puh: 0447291473

**LOHJAN
SEURAKUNTA**

Urkujen 60-vuotis- juhlakonsertti

Virkkalan kirkossa

lauantaina 6.4.2019 klo 17

urkujen ääressä Kaija Soini

Konsertin jälkeen kakkukahvit.

Vapaa pääsy. Tervetuloa!

LOHJAN SEURAKUNTA[†]

ohjelma 5 € Yhteisvastuun hyväksi

Lohjan seurakunnassa tapahtuu pääsiäisenä

Lisäksi paikallislehdissä julkaistaan viikottain Seurakunnat-palstaa. Seuraava Lohkare-seurakuntalehti ilmestyy ke 12.6.2019.

Virpomisperhemessu Pikku Laurissa palmusunnuntain aattona Virpomisvitsojen askartelua seurakuntatalolla lauantaina 13.4. klo 16 alkaen, perhemessu klo 17, jossa virpomisvitsat siunataan. Mukana pastori Paula Miettinen & lastenohjaaja, Pirjo Rajalin-Tymura & lapsikuoro Laurinsäde. Ota mukaasi muutama oma virpomisvitsa ja tule koristelemaan sitä yhdessä Pikku Laurin väen kanssa!

Palmusunnuntaista pääsiäiseen

Hiljainen viikko ja pääsiäinen kutsumu asettumaan, hiljentymään ja olemaan. Tapahtumia Lohjan seurakunnassa:

14.4. palmusunnuntai

klo 10 Lohjan Pyhän Laurin kirkko, messu, Raili Rantanen, Heikki Marjanen, urut Harri Kerko, jumalanpalvelus radioidaan Radio Dein taajuudella 107,2 MHz
klo 10 Karjalohjan kirkko, messu, Heikki Linnavirta, Atte Tenkanen
klo 10 Nummen kirkko, messu Nummen kirkossa, Erkki Kuusanmäki, Sanna Kuoppala & Kööri, kirkkokahvit
klo 12 Pusulan kirkko, messu, Sampo Luukkonen, mukana Timo Saario ja Lohjan kirkkokuoro
klo 12 Sammatin kirkko, messu, Heikki Linnavirta, Atte Tenkanen
klo 15 Nummen kirkko, Soi kunnia ja kiitos – konsertti: pääsiäisajan musiikkia esittävät Suomuset-kuoro, Kaija Eerola ja Annamaria Lehto

15.4. malkamaanantai

klo 19 Pyhän Laurin kirkko A.Bruckner: Requiem, esiintyjät Tuuli Lindeberg sopraano, Essi Luttinen alto, Jere Martikainen tenori, Kristian Lindroos baritoni. Kirkkonummen kamarikuoro, Lohjan kaupunginorkesteri johtaa Jyri Nissilä, kuoron valmennus Pia Hemminki

16.4. tikkutiistai

klo 11.15 Karjalohjan kirkko, arjen rukoushetki, Karinto
klo 12.30 Pyhän Laurin kirkko, hiljaisen viikon ehtoollinen, Gripentrog, urut Rajalin-Tymura
klo 18 Virkkalan kirkko, ahtihartaus, Nikander, Kerko & Collegium Musicum.

17.4. kellokeskiviikko

klo 9.15 Nummen kirkko, Pääsiäiskuvaelma koululaisille, Erkki Kuusanmäki, Emilia Hujanen, Sanna

Kuoppala, Tanja Mäkelä
klo 11 Nummen kirkko, Pääsiäiskuvaelma kaikelle kansalle, keittolounas seurakuntatalolla kuvaelman jälkeen, Erkki Kuusanmäki, Emilia Hujanen, Sanna Kuoppala, Tanja Mäkelä

18.4. kiirastorstai

klo 10 Pusulassa lasten pääsiäiskirkko, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu, Emilia Hujanen, lastenohjaajat Noranta, Sulavuori
klo 18 Lohjan Pyhän Laurin kirkko, messu, Kati Pitkänen, Heikki Linnavirta, urut Timo Saario
klo 18 Karjalohjan kirkko, iltamessu, Raili Rantanen, Atte Tenkanen
klo 18 Nummen kirkko, iltamessu, Erkki Kuusanmäki, Jouni Turtiainen, Sanna Kuoppala, kirkkokuoro, Jarkko Pulkkinen, klarinetti
klo 18 Pusulan kirkko, iltamessu, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu & kirkkokuoro
klo 18 Virkkalan kirkko, kiirastorstain ehtoollinen ja lammasateria, Erica Stick, Pirjo Rajalin-Tymura, ehtoollinen on kaikille avoin ja maksuton, lammasaterian hinta 12 € ruokailijaa kohden, alle 12-vuotiailta 7 €, lammasaterialle ilmoittautuminen 050 526 7648 tai erica.stick@evl.fi
klo 20 Sammatin kirkko, iltamessu, Raili Rantanen, Atte Tenkanen

19.4. pitkäperjantai

klo 10 Lohjan Pyhän Laurin kirkko, sanajumalanpalvelus, Piia Korpjaakko, Timo Saario & Lohjan kirkkokuoro
klo 10 Nummen kirkko, sanajumalanpalvelus, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu
klo 12 Sammatin kirkko, sanajumalanpalvelus, Raili Rantanen, Atte Tenkanen
klo 12 Pusulan kirkko, sanajumalanpalvelus, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu, Esa Karppinen, sello
klo 10 sanajumalanpalvelus Karjalohjan kirkossa, Heini Nikander, Atte Tenkanen.
klo 13 Lohjan työväentalo, Ristin juhla, kahvitarjoilu klo 12 alkaen, järj. Lohjan Eläkkeensaajat ry ja Lohjan srk, mukana pastori Kati Pitkänen
klo 18 Pyhän Laurin kirkko, Collegium Musicum: Pergolesi Septem verba a Christo in cruce moriente parolata (Kristuksen seitsemän sanaa ristillä), Tiia Saari sopraano, Merja Mäkelä alto, Hannu Jurmu tenori, Niklas Spångberg basso (Kristus), Collegium Musicum, joht. Harri Kerko, vapaa pääsy (ohjelma 15 €)
klo 19 Karjalohjan kirkko, pääsiäisen sielunmessut -konsertti, W.A Mozart: Requiem, G. Faure: Requiem, esiintyjinä Tuuli Lindeberg, sopraano, Katariina Heikkilä, alto, Juho Punkeri, tenori ja Heikki Orama, basso, Lohjan kaupunginorkesteri ja Dominante -kuoro johtajana Seppo Murto Liput: 25/20 €, ovelta 30 €

20.4. lankalauantai

klo 22 Pyhän Laurin kirkko, pääsiäisyön messu, Heini Nikander, Kati

Pitkänen, urut Pirjo Rajalin-Tymura

21.4. sunnuntai, pääsiäispäivä

klo 10 Lohjan Pyhän Laurin kirkko, messu, Juhani Korte, Erica Stick, Timo Saario & Laurin Laulajat, jumalanpalvelus radioidaan Radio Dein taajuudella 107,2 MHz jp. radioidaan Radio Dein taajuudella 107,2 MHz
klo 10 Karjalohjan kirkko, messu, Paula Miettinen, Atte Tenkanen
klo 10 Nummen kirkko, messu, Erkki Kuusanmäki, Sanna Kuoppala, kirkkokuoro, Seppo Ahola, trumpetti ja Teemu Heinonen, huilu
klo 10 Sammatin kirkko, Raili Rantanen, Atte Tenkanen
klo 12 Pusulan kirkko, pääsiäisaamun messu, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu, & kirkkokuoro.
klo 12 Sammatin kirkossa, messu, Raili Rantanen, Atte Tenkanen.
klo 12-14 nuorten pääsiäisjuhla Lindkullassa, Karstunraitti 4
klo 14 Kärkölän kirkko, pääsiäispäivän messu, Sampo Luukkonen, Päivikki Jurmu
klo 16 Virkkalan kirkko, messu, Erica Stick, Harri Kerko

22.4. maanantai, 2. pääsiäispäivä

klo 10 Lohjan Pyhän Laurin kirkko, messu, Heini Nikander, Anne Huoponen, urut Harri Kerko
klo 12 Pusulan kirkko, sanajumalanpalvelus, Erkki Kuusanmäki, Sanna Kuoppala
klo 14 Nummella sanajumalanpalvelus Jättölän kylätalossa, Erkki Kuusanmäki, Sanna Kuoppala, Lupiiri, Jarkko Pulkkinen, klarinetti

Svensk verksamhet

Sö 14.4. kl. 12 påsöndagens familjegudstjänst i Virkby kyrka, mat, kyrktaxi.
Ti 16.4. kl. 13.30 stilla veckans nattvardsgudstjänst och svenska kretsen i Virkby kyrka, taxi
Fre 19.4. kl. 13 långfredagens gudstjänst i Virkby kyrka, kyrktaxi.
Sö 21.4. kl. 13 påskdagens högmässa i Lojo kyrka, kyrkkaffe och kyrktaxi

Iltakirkko†

Torstai-illan ehtoollismessu kello 18.30 kaikenikäisille tarjoaa lepo hetken viikon keskellä Iltakirkossa voi istahtaa hetken kirkon rauhassa, ottaa vastaan ehtoollisen ja nauttia yhteydestä:

25.4. Pyhän Laurin kirkossa
23.5. lastenkappeli Pikku Laurissa

LOHJAN SEURAKUNTA†

Jos haluat olla Iltakirkon tiimissä suunnittelemassa ja tekemässä messua ilm. piia.korpjaakko@evl.fi tai 044 788 7896.

Giovanni Battista Pergolesi
KRISTUKSEN SEITSEMÄN SANAA RISTILLÄ
(Septem verba a Christo in cruce moriente parolata)

Suomen ensiesitys

PE 19.4.2019 KLO 18
LOHJAN PYHÄN
LAURIN KIRKOSSA

Tiia Saari, sopraano
Merja Mäkelä, alto
Hannu Jurmu, tenori
Niklas Spångberg, basso

Collegium Musicum joht. Harri Kerko

VAPAA PÄÄSY

OHJELMA 15€

Kevään ääniä

Konsertti su 28.4. kello 18

Pyhän Laurin kirkossa

Pirjo Honkanen, sopraano & Leena Hytti-Haavisto, piano

vapaa pääsy, ohjelma 5 €

LOHJAN
SEURAKUNTA

Om jag visste att världen
skull gå under i morgon,
skulle jag ändå plantera
mitt äppelträd idag.

Martin Luther

Så här på våren börjar tankarna igen gå till äppelträden. Lojo är ju känt för sina äppelodlingar och det märks på gårdarna runtom. På hemgården har jag också ett antal äppelträd av varierande sorter och äppelträd är inressanta tycker jag.

Det sades att den kalla vintern 1939 frös de flesta träd helt och att gårdens nuvarande planterades efter det. En del träd är så gamla att dom är nästan ihåliga. Trots det kommer det blommor och äpplen nästan varje år. Tala om att vara seglivade. Det finns flere träd som jag inte vet namnen på. En del år dignar grenarna av frukt och andra år syns ingen frukt överhuvudtaget. Intressant har varit att pröva ympa in nya sorter på gamla kvistar. Och att sedan följa med ifall det skulle lyckas. Varje höst blir det äppelpaj, äppelkaka, äppelmos, äppelmust och direkt ätande. Ibland blir det nästan för mycket av det goda. I år har jag 4 nya träd i kruka att plantera och de ser ut som små torkade pinnar. Väldigt obetydliga känns det som. Dom där kommer jag inte att se stora tänker jag. Men det gör inget. Det är för framtiden tänker jag. Mycket av det som vi gör ser vi inte frukten av. Men målet är inte det viktiga utan vägen har nästan sagt. Att plantera, klippa, rensa och sköta är i och för sig en njutning. Att få hjälpa det lilla trädet att bilda stabila rötter är viktigt för framtiden. Att gallra bort frukt på små träd så det inte belastas för tidigt.

Att vara medvandrar till barn och ungdomar känns lite som med äppelträden. Finnas med i uppbyggnadsskedet men inte se hur allt blev sedan. Finnas med och skapa stabila rötter. Inte förvänta sig färdiga in-

divider för fort. En del unga ser jag senare i nåt sammanhang och anar vart deras väg burit men med de flesta undrar jag: hur blev det sen för dem? Men vägen var fin och upplevelserik att dela. Som med unga äppelträd tänker jag.

Församlingen är för mig en mötesplats. I tonåren kom jag själv med i församlingens ungdomsverksamhet just av denna orsak. Att träffas och dela en trygg gemenskap där alla fick vara sig själv. Som olika äppelträd med olika slags frukter och olika grad av blomning. I klubbar läger och utfärder fanns en möjlighet att vara tillsammans som just den man var. Att få vara den man är med all dom möjligheter och egna intressen som finns inom en och få växa till den man är meningen att bli. Alltför ofta vill man stöpa oss människor i samma form; alla skall vara likadana och vi översköljs av reklamer om hurdana vi bör vara. Oliktigheterna är ju en direkt förutsättning för mänskligheten och en glädjens sak för alla. Församlingens gemenskap är en möjligheternas plats, där stora ting kan ske för alla slags människor. För där godhet, omsorg och vänskap finns där finns också Gud.

En ungdomssång som följt med genom åren lyder:
Våga vara den du är
Och våga visa vad du tror
Våga vara det du är
Och vårda det som i dig gror
Våga tro på allting gott
Och våga se lite mer

Text:

Tom Blomfelt Ungdomsarbetsledare
svenska verksamheten

Lohjan seurakunta
• Lojo församling†

www.lohjanseurakunta.fi

Kirkollisista toimituksista (kaste, häät, hautajaiset) sopiminen kirkkoherranvirastossa ja alue-seurakuntien seurakuntatoimistoissa, virkatodistukset, sukuselvitykset ja avioliiton esteiden tutkinta Lohjan kirkkoherranvirastosta.

■ Lohjan seurakunnan
kirkkoherranvirasto ja
taloustoimisto

Laurinkatu 40
avoinna ma-pe klo 8.30-14.30
p. (019) 328 41
lohja.taloustoimisto@evl.fi
lohja.kirkkoherranvirasto@evl.fi

■ Karjalohjan alue-seurakunta
seurakuntatoimisto

Keskustie 30
09120 Karjalohja
avoinna ma klo 9-11.30 ja 12-15,
p. 044 328 4372
lohjan.aluesrk@evl.fi

■ Nummen alue-seurakunta

seurakuntatoimisto
Rauhanpolku 8
09810 Nummi
avoinna ti klo 9-11.30 ja 12-15,
p. 044 328 4372
lohjan.aluesrk@evl.fi

■ Pusulan alue-seurakunta

seurakuntatoimisto
Sentraalitie 5
03850 Pusula
avoinna ke klo 9-11.30 ja 12-15,
p. 044 328 4372
lohjan.aluesrk@evl.fi

■ Sammatin alue-seurakunta

seurakuntatoimisto
Pappilantie 1
09220 Sammatti
avoinna to klo 9-11.30 ja 12-15,
p. 044 328 4372
lohjan.aluesrk@evl.fi

Lohkare

Lohjan seurakuntalehti
Lojo församlingsblad

Julkaisija: Lohjan seurakunta
Toimitus
Laurinkatu 40, 08100 Lohja
p. (019) 32 841

Päätoimittaja
Juhani Korte
juhani.korte@evl.fi

Toimitussihteeri
Leena Anttila
leena.t.anttila@evl.fi

Taitto
Kari Oksanen
kari.oksanen@kettujulkaisut.fi

Paino:
Salon Lehtitehdas
Painosmäärä: 38 300 kpl

KokoNaisena – päivä naiselle

28.4. Vivamossa!

Keväinen luonto kutsuu lohjalaisia ja lähialueiden naisia ikkomaan naistenpäivään.

Monipuolinen ohjelma- tarjonta ja loistavat luennoitsijat tarjoavat rohkaisevan kokonaisuuden, johon sisältyvät hengellinen, henkinen ja fyysinen hyvinvointi. Päivän järjestävät Lohjan srk ja Vivamo yhdessä. Vivamon ravintola kattaa pöydän herkullisilla makuelämyksillä. Mukana myös pastori Piia Korpjaakko ja Vivamon johtaja Leena Broman.

Tarkempia tietoja vivamo.fi/ohjelmat ja lohjanseurakunta.fi/tule-mukaan/aikuisille/kokonaisena-paiva-naiselle

Tervetuloa joukolla mukaan!

Satu Lähteenkorva

Terhi Ketola-Huttunen

Eija-Riitta Korhola

Rosa Nyman

LOHJAN
SEURAKUNTA

Vivamo

Teologinen opintopiiri

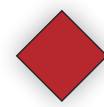
kevät 2019

seurakuntakeskuksessa (Sibeliuksenkatu 2)
klo 17.30 kahvitarjoilu, asiantuntijaluento klo 18.
Illan päätteeksi kysymyksiä ja keskustelua

• 4.4. teologian
tohtori, Petri
Merenlahti: Onko
kirkko koko maailman
sosiaalitoimisto?

• 2.5. teologian
tohtori ja professori,
Martti Nissinen:
Sukupuolten kirjo ja
Raamattu

“Matalan kynnyksen opintopiiri
kaikille seurakuntalaisille,
kyselijöille, pohtijoille ja teologiasta
kiinnostuneille.

Sairaalapastori on toivon välittäjä

kuunnella, keskustella tai vaikka pitää kädessä viimeisellä hetkellä. Kaikilla ei ole omaisia, ja välitkin voivat olla huonot. Silloin potilas voi pyytää tukihenkilöä.

Kärsimyksestä pääsiäisen iloon

Paastonaika ennen pääsiäistä muistuttaa Kristuksen kärsimyksestä. Risti edustaa kaikkea sitä, mitä emme ymmärrä elämästä tai Jumalasta. Kärsimysteema tiivistyy pitkäperjantaina, mutta ilo koittaa pääsiäispäivänä, jolloin juhlietaan Kristuksen ylösnousemusta.

- Ylösnousemuksen ja jälleennäkemisen toivo lohduttaa kärsimyksen keskellä. Toivo siitä, että voimme vielä joskus tavata niitä, jotka olemme menettäneet. Joskus kuolevien kanssa puhumme siitä, että ylösnousemuksen jälkeen ei ole enää kipuja eikä tarvitse kärsiä. Taivaassa on kokonaan toisenlaista kuin täällä, Lakomaa sanoo.

Lakomaa itse pääsee pääsiäistunnelmiin jo ennen pääsiäistä.

- Tuntuu vähän niinkuin ylösnousemukselta, kun alkavat kirkkaat kevätpäivät, linnut alkavat laulaa ja valo on niin paljon ettei tiedä, minne katsoisi häikäistymättä, Lakomaa kertoo.

Lakomaa asuu Vieremän kaupunginosassa aviomiehensä Raimo Kuismasen kanssa, joka on Lohjan seurakunnan johtava kappalainen. Kaikki kolme poikaa ovat jo aikuisia ja opiskelemassa.

- Meillä on kääpiö villakoira, joka luulee, että olen sen äiti, Lakomaa kertoo.

Ennen Lohjan seurakuntaa Lakomaa työskenteli viisi vuotta pappina Vihdin seurakunnassa. Perhe on asunut myös Ruotsissa kuuden vuoden ajan, jolloin Lakomaa oli Västeråsin hiippakunnassa pappina suomenkielisten parissa, vastuullaan papin tehtävät suomenkielisten parissa.

teksti ja kuva: Matti Pirhonen

Lohjan aluesairaalassa työskentelee sairaalapastori, jonka kanssa potilaat ja henkilökunta voivat keskustella niin elämän ja kuoleman kysymyksistä kuin muista mieltä painavista asioista. Sairaalapastorin virassa aloitti viime marraskuussa **Anna-Maija Lakomaa**, joka toimi vuodesta 2010 lähtien Lohjan seurakunnan varhaiskasvatuksen pappina. Viimeiset kuusi vuotta hän myös vieraili säännöllisesti Lohjan keskustan terveysaseman vuodeosastoilla.

Pappina sairaalassa

Sairaalapastori on seurakunnan työntekijä, jonka työpaikkana on sairaala. Jos potilaalla on tarve keskustella papin kanssa, hän voi joko ottaa itse yhteyttä, pyytää hoitajia välittämään tiedon sairaalapastorille, tai hänen omaisensa voivat ottaa yhteyttä.

Sairaalapastorin pääasiallinen tehtävä on kuunnella ja etsiä yhdessä potilaiden kanssa vastauksia heidän kysymyksiinsä.

- Keskustelua, kuuntelua, vierellä olemista... Keskusteluissa tulevat esille pelot, sairaudet, lähestyvä kuo-

lema ja miten elää niiden kanssa. Myös potilaiden omaiset voivat pyytää sairaalapastoria keskustelemaan, Lakomaa kertoo.

Lakomaa huolehtii myös kaikista muista seurakunnan palveluista sairaalassa, kuten jakaa ehtoollista tarvitseville ja toimittaa saattohetkiä omaisten läsnäollessa.

- Usein potilas on silloin jo sellaisessa tilassa, ettei pysty kommunikimaan. Rankinta tässä työssä on, kun kohtaa omaisten surun. Olen isoissa saappaissa, sellaisissa joilla pystyisi vaikka purjehtimaan, Lakomaa sanoo.

Hän ei kuitenkaan koe olevansa työssään yksin, sillä kirkon usko ja luottamus Jumalaan kantavat.

Kärsimyksestä ei saa kruunua

Lakomaa ei usko, että ihminen saisi kärsimystensä ansiosta kirkkaamman kruunun taivaassa.

- Joillekin ihmisille elämä on sälyttänyt kärsimystä liiankin kanssa. Ei auta, jos sanoo, että Jumala on ne viisaudessaan antanut. Sitä paitsi en usko, että taivaassa edes käytetään kruunuja. Nehän olisivat tavattoman

epäkäytännöllisiä, varmaan putoilisivat koko ajan, Lakomaa naurahtaa.

Lakomaa on kertonut monille potilaille virren Jumalan kämmenellä (virs 499) sanomaa.

- Mehän olemme koko ajan Jumalan kämmenellä. Siellä voi kaatua ja myös loukata itsensä, mutta sieltä ei koskaan putoa.

Sairaalapastori ei tyrkytä vakaumustaan

Hartauksia ei Lohjan aluesairaalassa juurikaan pidetä, koska potilaat vaihtuvat hyvin nopeasti lyhyiden hoitajaksojen seurauksena ja viettävät aikaa pääasiassa potilashuoneissa. Lakomaa kertoo, että ennen potilas oli sairaalassa keskimäärin viikon, nykyään kolme-neljä päivää. Kaihileikkauksesta pääsee nykyään kotiin jo samana päivänä.

- Täällä aluesairaalassa ollaan vain lyhyen aikaa, jonka jälkeen yleensä toivutaan ja päästään kotiin. Mutta jos ei toivukaan, elämänpiiri kapenee sairaalasängyn kokoiseksi, Lakomaa kertoo.

Lohjan aluesairaalaan tullaan pää-

asiassa Länsi-Uudenmaan alueelta, joka on alueeltaan sama kuin Lohjan rovastikunta kirkon organisaatiossa. Muut rovastikunnan seurakunnat osallistuvat sairaalapastorin palkkauskustannuksiin.

Myös muut kuin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsenet voivat pyytää sairaalapastoria paikalle.

- En voi tyrkyttää omaa vakaumustani. Ihmisen pitää saada olla, mitä hän on. Tarvittaessa autan löytämään potilaan oman vakaumuksen mukaisen auttajan, vaikkapa saarnaajan tai imaamin. Sairaalan henkilökuntakin osaa hyvin neuvoa, ja usein omaiset tietävät sopivan henkilön.

Vapaaehtoiset auttavat saattohoidossa

Lakomaa on mukana kouluttamassa Laurentius Lähimmäispalvelun saattohoidon tukihenkilöitä, Tukihenkilöt täyttävät niitä aukkoja, joita saattohoidossa on esimerkiksi tiukkojen hoitajamitoitusten vuoksi. Saattohoidon tavoitteena on kuolevan ihmisen tarpeista huolehtiminen kokonaisvaltaisesti. Kuolevaa auttaa, jos lähellä on toinen ihminen, jolla on aikaa